

VriendenLoterij en Het Concertgebouw

Het concert dat u vandaag bezoekt, is onderdeel van de VriendenLoterij ZomerConcerten; een divers programma, van klassiek tot pop en jazz, in een zomerse en informele sfeer.

Deelnemers van de VriendenLoterij krijgen met hun VIP-KAART 50% korting op concertkaarten voor alle VriendenLoterij ZomerConcerten.

Het Concertgebouw en de VriendenLoterij wensen u een geweldig ZomerConcert!

© EverlastCreative

npoklassiek.nl

Dat voel je

VRIENDENLOTERIJ ZOMERCONCERTEN

Woensdag 26 augustus 2026
Grote Zaal 20.00 uur

Koninklijk Concertgebouworkest
Santtu-Matias Rouvali, dirigent
Víkingur Ólafsson, piano

Ludwig van Beethoven 1770-1827
Pianoconcert nr. 5 in Es, op. 73 'Kaiser' (1809)
Allegro
Adagio un poco moto (mosso)
Rondo: Allegro

PAUZE

Sergej Prokofjev 1891-1953
Symfonie nr. 5 in Bes, op. 100 (1944)
Andante
Allegro moderato
Adagio
Allegro giocoso

**AVRO
TRO'S**

Dit concert wordt rechtstreeks uitgezonden
in het *Avondconcert* op NPO Klassiek.

ZomerConcerten.nl

Toelichting

1809, Wenen wordt ingenomen door de legers van Napoleon Bonaparte. Binnen, achter zijn schrijftafel, zit Ludwig van Beethoven. Hij hoort steeds minder, zijn doofheid neemt snel toe. Toch componeert hij juist in deze moeilijke periode een van zijn indrukwekkendste pianoconcerten: het *Vijfde*.

De bijnaam 'Kaiser' kreeg het werk pas later, die komt niet van Beethoven zelf. Maar wie naar het concert luistert, begrijpt de associatie meteen: alles klinkt krachtig en majestueus, alsof een vorstelijke stoet voorbijtrekt. Het eerste deel (Allegro) opent op revolutionaire wijze: de piano speelt direct een indrukwekkende solopassage voordat het orkest het hoofdthema volledig presenteert. Een dergelijke opening was voor die tijd ongekend en geeft de solist een prominente rol. In het tweede deel overheerst een serene, dromerige sfeer met lange melodische lijnen. Zonder onderbreking gaat dit Adagio over in het derde deel (Rondo: Allegro), een energieke en feestelijke finale vol pianistische virtuositeit.

Beethoven heeft dit concert zelf nooit voor een groot publiek kunnen spelen. Zijn gehoor was daarvoor te slecht geworden. Meer dan tweehonderd jaar later wordt het nog altijd gezien als het kroonjuweel van zijn pianoconcerten: een werk vol moed en grandeur, geschreven door een componist die zijn grootste strijd in stilte voerde.

Hoop, strijd en menselijkheid

De *Vijfde symfonie* van Sergej Prokofjev ontstond in de zomer van 1944, de Tweede Wereldoorlog woedde nog volop. Terwijl miljoenen mensen leven in onzekerheid, kiest Prokofjev niet voor een symfonie

waarin wanhoop doorklinkt. Integendeel: hij vertelt een verhaal over de kracht van de mens, over hoop en waardigheid, zelfs in de donkerste tijden.

Dit vierdelige werk is een hoogtepunt in Prokofjevs symfonische oeuvre. Het eerste deel opent met een nobel thema dat een gevoel van grootsheid oproept. Deel twee is een levendig scherzo, met daarin scherpe ritmes, humor en onverwachte wendingen, typerend voor Prokofjevs stijl. In het derde deel verandert de sfeer. Hier klinkt langzame, soms melancholieke muziek die ruimte biedt voor introspectie – misschien een weerspiegeling van de menselijke offers die de oorlog eiste. Ondanks de triomfante afsluiting van de finale, blijft er onder de oppervlakte iets dubbelzinnigs aanwezig: achter de feestelijke klanken schuilen ironie en spanning.

De première van de *Vijfde symfonie* vond in januari 1945 plaats in Moskou, met Prokofjev zelf als dirigent. Volgens ooggetuigen waren tijdens het concert buiten de eerste saluutschoten van de naderende Sovjetoverwinning te horen. Daardoor kreeg deze symfonie een bijna symbolische betekenis: muziek die tegelijk hoop, strijd en menselijkheid uitdrukt.

Frederike Berntsén

Biografie

Het **Koninklijk Concertgebouworkest** wordt geroemd om zijn unieke klank. Klaus Mäkelä begint in 2027 als chef-dirigent, de achtste sinds de oprichting in 1888. Naast de inkomsten uit concerten in binnen- en buitenland ontvangt het orkest steun van het Ministerie van OCW, de gemeente Amsterdam, de global partners ING, Booking.com en The Magnum Ice Cream Company, en vele sponsoren, fondsen en donateurs wereldwijd. **Santtu-Matias Rouvali** is chef-dirigent van Philharmonia en was dat ook acht seizoenen lang van het Gothenburg Symphony Orchestra. Van het Tampere Philharmonic Orchestra in zijn thuisland Finland is hij eredirigent. In september 2025 leidde Rouvali het tachtigjarige Philharmonia in een grote tournee, waarbij ook Het Concertgebouw werd aangedaan. Rouvali, van oorsprong slagwerker, studeerde directie aan de Sibelius-Academie in Helsinki bij onder anderen Jorma Panula, Leif Segerstam en Hannu Lintu.

Víkingur Ólafsson studeerde aan de Juilliard School in New York. Zijn vaak conceptuele soloalbums – bijvoorbeeld *Debussy • Rameau, Mozart & Contemporaries* en *From Afar* – leverden meer dan een miljard streams op. Na een wereldtournee in het seizoen 2023-2024 met negentig uitvoeringen van Bachs *Goldberg-varianties* won hij met zijn opname daarvan in 2025 een Grammy in de categorie Best Classical Instrumental Solo. De IJslandse pianist was artist in residence bij de Tonhalle Zürich en het Royal Stockholm Philharmonic Orchestra, en focusartiest bij de Wiener Musikverein. Ólafsson trad meerdere malen op in Het Concertgebouw.

Summary

1809, as Vienna was falling to Napoleon Bonaparte's armies, Ludwig van Beethoven was sitting at his desk, his increasing deafness making it harder and harder for him to hear. Yet it was precisely in this difficult period that he composed one of his most impressive piano concertos: the *Fifth*. It was given the nickname 'Emperor' only later, and not by Beethoven himself. But the association is immediate when you listen to it: everything sounds powerful and majestic, as if an imperial procession is passing by. Although Beethoven's hearing had deteriorated too much for him to perform the concerto for a large audience, it is still considered the crown jewel of his piano concertos more than two hundred years later.

Sergey Prokofiev's *Fifth Symphony* was written in the summer of 1944, as the Second World War was raging. Although millions were living in uncertainty, Prokofiev opted not to write a symphony drenched in hopelessness. On the contrary, he tells a story about the power of the individual, and about hope and dignity even in the darkest of times. This monumental symphony has noble themes, lively rhythms, melancholy passages and a finale that is triumphant yet with a subtle undercurrent of tension. The *Fifth Symphony* had its premiere in January 1945 in Moscow, with Prokofiev himself conducting.

Translation: Anne Hodgkinson

En verder...

ONTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer.

ZOMERCONCERTEN LIVE!

Geniet nog even na van het concert tijdens ZomerConcerten Live! Christiaan Kuyvenhoven gaat in de Spiegelzaal in gesprek met Santtu-Matias Rouvali (dirigent) en Víkingur Ólafsson (piano). U bent van harte welkom.

CONCERTTIP

ma 07/09

20.15 uur
Grote Zaal

Dvořák's Negende door het Pittsburgh Symphony Orchestra

Een van Amerika's karaktervolste orkesten, het Pittsburgh Symphony Orchestra, opent onder leiding van zijn chef-dirigent Manfred Honeck het seizoen met Dvořák's *Negende symfonie*, 'Uit de Nieuwe Wereld'. Tsjechische warmte en Amerikaanse inspiratie komen samen in deze vertrouwde en avontuurlijke muziek.